

Tweede Kamer

T.a.v. Vaste Kamercommissie VWS

Per mail verzonden naar: cie.vws@tweedekamer.nl

Utrecht, 2 maart 2026

Onderwerp: NVO brief aan vaste Kamercommissie VWS nav Besluit centrale overheidsbekostiging
Orthopedagoog-Generalist

Geachte leden van de vaste Kamercommissie VWS,

In januari 2020 trad de orthopedagoog-generalist (OG) toe als beroep in de wet BIG. Vanaf dat moment pleiten werkgevers, beroepsbeoefenaren, opleidingen, branche- en beroepsverenigingen ook voor bekostiging van de post-masteropleiding tot OG.

In juli 2024 liet het ministerie in een brief aan beroepsvereniging NVO (Nederlandse Vereniging voor Pedagogogen en Onderwijskundigen) weten het Capaciteitsorgaan eenmalig de opdracht te geven de OG mee te nemen in de raming. In dezelfde brief werd aangegeven dat inzicht in bereidheid ontbreekt voor financiering en sturing van opleidingsplaatsen van relevante partijen zoals zorgaanbieders. VWS bood vervolgens aan om een gezamenlijk gesprek te voeren met de branches. Uitnodigingen aan het adres van het ministerie hiervoor vanuit de NVO volgden. Hieraan werd geen gehoor gegeven.

Er kwam dus geen gesprek. Op 6 februari jl. gaf toenmalig minister J.A. Bruijn in zijn Besluit aan om geen centrale bekostiging aan de opleiding toe te kennen.

De NVO kan zich niet vinden in het Besluit van de demissionaire minister van VWS om de OG-opleiding niet te bekostigen. De minister geeft aan dat er geen aantoonbare noodzaak is om over te gaan tot bekostiging. De NVO gaat hierover graag het gesprek aan.

In deze brief nemen we u mee in een aantal onderwerpen uit het bekostigingsvraagstuk die wij graag nader met de minister zouden willen bespreken en doen tevens een verzoek aan de vaste Kamercommissie.

1. De wereld achter de cijfers

Het Capaciteitsorgaan rapporteerde in het kernrapport orthopedagoog-generalist: eenmalige raming¹ dat er binnen 10 jaar 52% meer OG nodig zijn dan er nu werkzaam zijn. Ook is te lezen dat zorgaanbieders belemmeringen ervaren.

¹ <https://capaciteitsorgaan.nl/kernrapport-orthopedagoog-generalist-eenmalige-raming/>

Zo vormt het zelf moeten bekostigen van de opleiding een flinke beperking in de overweging een OG op te leiden. Waardoor werkgevers neigen te kiezen voor andere BIG-geregistreerde professionals waarvoor de opleiding wel bekostigd wordt.

De minister geeft aan dat er geen sprake is van marktfalen. Echter, dat de markt faalt als het gaat om de OG is evident. De OG-opleiding is nooit bekostigd, dat draagt vanzelfsprekend bij aan waarom de huidige instroom in de OG-opleiding relatief laag is. Hierdoor wordt de opleidingscapaciteit onvolledig wordt benut. In het eerder uitgeleverde Verantwoordingsrapport van het Capaciteitsorgaan² is te lezen dat in sectoren zoals gehandicaptenzorg, vvt en geestelijke gezondheidszorg meer behoefte is aan orthopedagogen-generalist.

Een kernpunt in het betoog van de Minister is dat de bekostiging reeds door het veld wordt opgevangen en dat het verschil tussen huidige instroom (160) en geraamde benodigde instroom (184) beperkt is. De geraamde groei is een duidelijk signaal dat het veld, dat nu de OG-opleiding zelf betaalt, veel waarde hecht aan de inzet van deze beroepsgroep. Tegelijkertijd bereiken ons verhalen van werkgevers die aangeven te moeten stoppen met het aanbieden van opleidingsplekken, omdat zij de kosten te hoog vinden. Kleine praktijken geven al veel langer aan de kosten niet op te kunnen brengen. Ter vergelijking: een bekostigde opleidingsplek voor een ander beroep in de geestelijke gezondheidszorg ontvangt jaarlijks minimaal 79.000 euro³.

Professionals willen zich graag verder ontwikkelen. De huidige situatie waarin de OG-opleiding niet bekostigd wordt, draagt ook eraan bij dat leergierige orthopedagogen nu instromen in de GZ-opleiding, die wel bekostigd wordt en hen daarmee alsnog in een BIG-titel met bijbehorende verantwoordelijkheden voorziet. Overigens kent ook de GZ-opleiding minder plekken, dan het veld graag zou zien.

2. Client de dupe: druk op kwaliteits-, patiëntveiligheid en toegankelijkheid

Volgens de minister zijn er geen signalen dat kwaliteit- en patiëntveiligheid onder druk staat bij het niet centraal bekostigen van de opleiding tot OG. Het veld signaleert echter zelf grote knelpunten waar het gaat om de kwaliteit van de zorg, wachtlijsten die te lang zijn en niet significant verkorten en zorgprofessionals die onder grote druk staan. Het veld roept om de inzet van meer OG-ers en laat dat in verhalen ook horen. Een tekenend voorbeeld hierbij is wanneer het gaat om de overgang voor jongeren 18- naar 18+, waar juist de OG als regiebehandelaar van grote meerwaarde is.

² <https://capaciteitsorgaan.nl/publicatie-categorie/publicaties-beroepen-geestelijke-gezondheid/>

³ https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_798144_22/1/

De huidige praktijk in de zorg laat zien dat er veel 'stepped care' is. Door tijdig een goede analyse te maken en tijdig de juiste zorg te bieden, kan zwaardere zorg en wachtlijsten voorkomen worden. Door inzet van de OG kan 'matched care' veel meer worden uitgevoerd. De OG is daarbij ook de regisseur van verbinden van professionele - en informele zorg.

Tot slot wordt de cliënt wel degelijk ook gedupeerd wanneer werkgevers die de opleiding nu wel aanbieden dit noodgedwongen bekostigen uit geld dat bedoeld is voor patiëntenzorg.

3. Maatschappelijk draagvlak voor bekostiging OG

De minister betoogt dat er geen maatschappelijk draagvlak is voor bekostiging van de OG-opleiding. Maar dat is er wel. In juni 2023 schreven branchepartijen Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse ggz, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland samen met de hoofdopleiders van de OG-opleiding en de NVO al een brief naar de Kamercommissie VWS, wat leidde tot Kamervragen. In mei 2025 werd de campagne "Doe mee voor de OG" gestart. Werkgevers, psychologen en psychiaters, andere zorgprofessionals, cliënten en naasten vertellen waarom zij vinden dat de OG-opleiding bekostigd moet worden. De steunbetuigingen stromen binnen naar aanleiding van het Besluit van de minister. Op de campagne website ⁴ en bijbehorende LinkedIn-pagina⁵ kunt u de verhalen lezen.

4. Investeren in de-medicalisering en contextuele aanpak

Het nut en noodzaak van de orthopedagoog-generalist werd eerder al aangetoond⁶. Zo bleek in het rapport van Nivel dat het verschil tussen de orthopedagoog-generalist en de GZ-psycholoog zit in de benadering van de behandeling en problematiek. De orthopedagoog-generalist kijkt hierbij meer naar het systeem en de omgeving waarin de cliënt moet functioneren, de GZ-psycholoog is gericht op de individuele cliënt. De manier van werken van de orthopedagoog-generalist sluit naadloos aan bij prioriteiten die samenleving en politiek stelt. Het Coalitieakkoord 2026-2030 focust op preventie en welzijn, de Hervormingsagenda Jeugd spreekt over 'versterken van pedagogische en sociale basis', het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg richt zich in navolging van het AZWA op 'kwaliteit van bestaan en eigen regie het uitgangspunt'.

Juist de orthopedagoog en orthopedagoog-generalist zijn in bovengenoemde transformatieonderwerpen thuis, dit is hun speelveld. Door het intensiveren van de inzet van OG kunnen knelpunten in de zorg van complexe vraagstukken, ook daar waar de zorg nu vastloopt, worden omgebogen. OG kunnen hier het verschil maken.

⁴ <https://doemeevoordeog.nl/ambassadeurs/>

⁵ [Doe mee voor de OG: Overview | LinkedIn](#)

⁶ <https://www.nivel.nl/nl/project/nut-en-noodzaak-van-de-orthopedagoog-generalist-vanuit-werkgeversperspectief>

Oproep aan de minister van VWS

De NVO acht het noodzakelijk het gesprek met de minister alsnog te voeren om tot een gedeeld begrip komen van de conclusies van het Capaciteitsorgaan. Daarbij hebben wij grote twijfels of de toenmalige minister de juiste conclusies heeft getrokken uit het rapport. We hebben de minister daarom met klem verzocht om op korte termijn met ons en het Capaciteitsorgaan een overleg in te plannen, waarin dit rapport alsnog besproken kan worden.

Dit verzoek hebben we ook in ons pro forma bezwaar tegen de afwijzing centrale bekostiging OG-opleiding aan de Minister laten weten (zie bijlage).

Wij vragen de Kamer deze brief en ons pro forma bezwaar van 26 februari jl. aan de minister, te betrekken bij het agendapunt 'Besluit centrale overheidsbekostiging Orthopedagoog-Generalist' van de Procedurevergadering Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 11 maart aanstaande en verder te behandelen in een eerstvolgend passend Kamerdebat.

Bovendien vragen wij de Kamer om de minister met klem aan te sporen een gezamenlijk gesprek met de NVO en het Capaciteitsorgaan op korte termijn te voeren.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Judy Hoffer', is located below the closing text. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke extending to the right.

Judy Hoffer,

Directeur NVO